

Expositie & tentoonstelling
"Een Vlucht Gierzwaluwen"

”Een Vlucht Gierzwaluwen”

Een expositie over bedreiging en perspectief.

Op de 1^e verdieping (expositieruimte) van De Waag een expositie van kunstwerken, geïnspireerd op nestkastjes. Deelnemende kunstenaars zijn:
Mary Admiraal, Lucia Bezemer, Steven Blad, Lizan van Dijk, Josee Gouda, Griet Halbertsma, Ria van Kooten, Richard Lagerweij, Joep van Opzeeland, Jacintha Reijnders, Albert Rollich, Jacqueline van Rosmalen, Afke Spaargaren, Willemien Spook, Leo van Velzen, Connie Vlasveld.

Op de 2^e verdieping (Tekenzaal) een educatieve tentoonstelling over de gierzwaluw en 20 jaar Stedenband Haarlem - Mutare.

De bedreiging van de gierzwaluw wordt gevormd door het verdwijnen van broedgelegenheden. De gierzwaluw verbindt Afrika met Europa. Een wereldburger met vleugels. Over de grenzen heen van dictatuur en onderdrukking. In dit project stellen wij de bedreigingen van de gierzwaluw aan de orde en zien in deze vogel het symbool van vrijheid en vrede als ondersteuning van democratische bewegingen in Afrika en Zimbabwe.

*De exposanten nodigen u uit voor de feestelijke opening op
zondag 22 juli 2012 om 15.00 uur*

*De opening zal worden verricht door
Mevrouw Tanja Lubbers, Senior Advisor Arts and Culture HIVOS*

De expositie kunt u van 19 juli tot en met 12 augustus 2012 bezoeken. De Waag, Spaarne 30 rood, Haarlem. Parkeergarage De Appelaar om de hoek. Openingstijden: donderdag t/m zondag van 13.00 - 17.00 uur. Toegang vrij.
www.kzod.nl

Als u deze bouwplaat uitsnijdt, rilt op de stippellijn en in elkaar plakt, heeft u een miniatuur nestkastje gemaakt.

DEWAAG
EXPOSITIES

kzod

vanooijen
Accountants en Belastingadviseurs

STEDENBAND
Haarlem
Mutare
CITY LINK

DIT PROJECT WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT
DOOR FINANCIËLE BIJDAGEN VAN DE GEMEENTE
HAARLEM, HET PRINS BERNHARD CULTUURFONDS
EN DE RUIGROKSTICHTING

Zestien leden van de kunstenaarsvereniging KZOD tonen hun bijdragen in een speciale groepsexpositie in DE WAAG. Speciaal is deze expositie omdat de leden zich moesten beperken tot de vorm van een gierzwaluwkastje. Dit motief werd ons aangeboden door de actie van de stedenband 'Haarlem-Mutare'. Deze actie wordt gevoerd vanwege het 20 jaar bestaan van deze stedenband.

De leden van KZOD hebben zich daarbij aangesloten en 20 gierzwaluwkastjes bewerkt. De vorm was feitelijk voor alle deelnemers dezelfde en in zekere mate de inhoud ook. Immers het zwaluwkastje staat voor de stedenband tussen Haarlem

en Mutare en die relatie heeft natuurlijk veel dimensies. De armoede en politieke onderdrukking in Zimbabwe zijn een actueel gegeven.

Tevens staat het kastje ook voor de bedreiging van de gierzwaluw omdat er een groot gebrek is ontstaan aan broedplaatsen. De gierzwaluw, een vogel met zeer bijzondere eigenschappen. Hij vliegt vluchtig, snel en is vrijwel constant in de lucht, legt grote afstanden af en vormt daarmee een uitstekend symbool voor de thematiek waar de expositie over gaat. Ondanks, maar misschien wel dankzij deze grote gemeenschappelijkheid in zowel basis vorm als inhoud, is er een zeer grote variëteit ontstaan van twintig werkstukken.

De leden van KZOD geven hiermee blijk van het feit dat zij niet bang zijn om even af te stappen van hun allerindividueelste uiting en zich verbinden met maatschappelijke ontwikkelingen. De expositie gaat over dreiging en perspectief en dat is op vele wijze binnen een gezamenlijk kader vormgegeven.

Dit jaar bestaat de stedenband Haarlem-Mutare 20 jaar. Dit is een vriendschapsband tussen de steden Haarlem en de stad Mutare in Zimbabwe. Deze band wordt gesymboliseerd door de gierzwaluw. De gierzwaluw overwintert in Mutare en broedt in het voorjaar in Haarlem. Een zeer actieve vogel die ieder jaar tussen Afrika en Nederland vliegt en altijd in hetzelfde nestje terug keert.

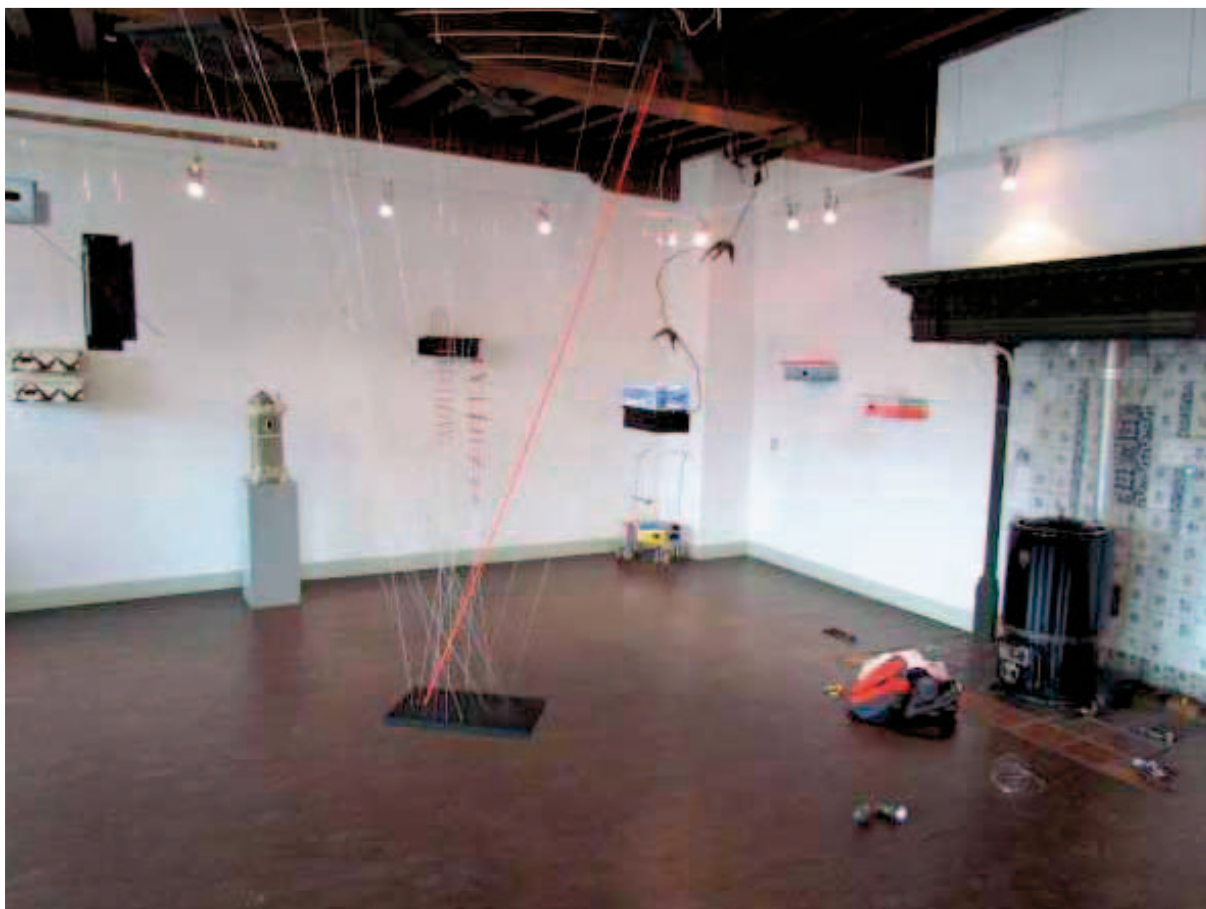
In het jubileumjaar van de stedenband voeren we een groot aantal activiteiten uitvoeren waarbij we deze gierzwaluw als een verbindend element willen gebruiken. De gierzwaluw als metafoor voor de verbinding tussen leefwereld in het zuiden en het noorden. Als overbrenger van boodschappen tussen continenten. Een dier dat altijd naar dezelfde plek terug komt en daarmee staat voor trouw. Het is een veelzijdig project dat zal worden uitgevoerd in zowel Haarlem als Mutare. In dat project staan zowel kunst, natuurbescherming en internationale samenwerking centraal.

Een werkgroep van betrokkenen bij de stedenband, gemeente Haarlem, Haarlemse bibliotheken, vogelbescherming en Haarlemse kunstenaars houdt zich bezig met het ontwikkelen van het programma. Wij zijn erg blij met de medewerking van de leden van KZOD die hier een prachtige tentoonstelling hebben gemaakt.

De tentoonstelling is een onderdeel van het breed project van de Stedenband Haarlem-Mutare. Gedurende het gehele jaar 2012 gaan we een groot aantal activiteiten uitvoeren waarbij we de gierzwaluw als een verbindend element gaan gebruiken. Voor het basisonderwijs is hiervoor de educatieve website www.haarlem-mutare.nl/gierzwaluwen beschikbaar. Deze website wordt in de loop van het schooljaar nog verder uitgebreid. Deze tentoonstelling is mede mogelijk geworden met financiële bijdragen van de gemeente Haarlem, Prins Bernhard Cultuur Fonds en de Ruigrokstichting.

Ze wonen al jaren onder
mijn oude pannendak.
Ieder jaar, eind april, stijgt
de spanning: wanneer zijn
ze er weer?
Mijn hart springt elke keer
weer op als ik de eerste
gierzwaluw hoor.
Honderd dagen lang te
gast. Honderd dagen zomer
in mijn hoofd.

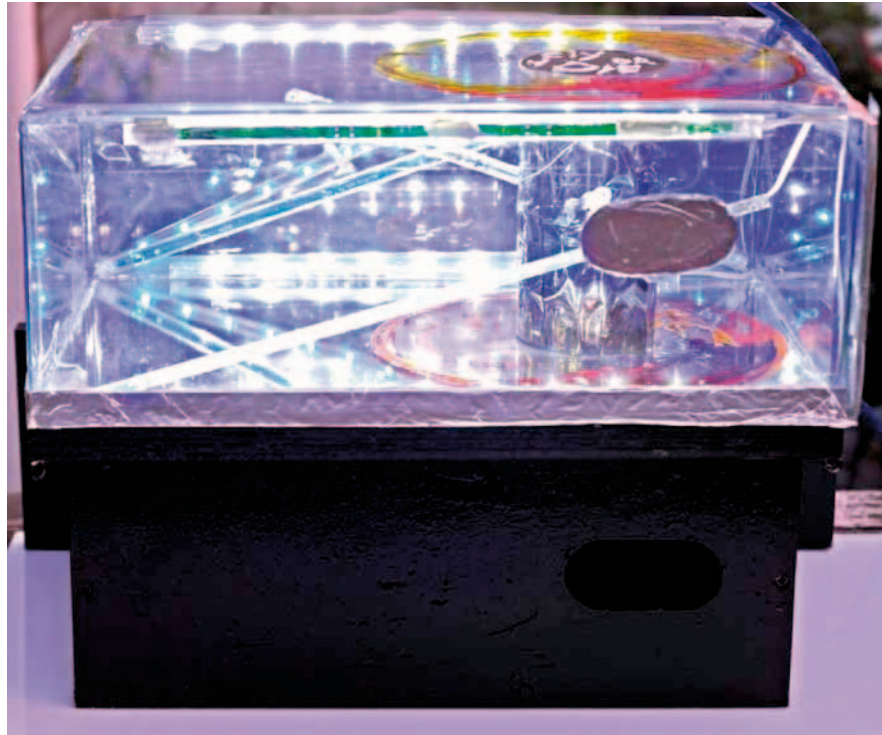
HONDERD-DAGEN-VOGEL

*het zwenkt en het zwaluwt, het scheert en schittert
het zwaait en het zwerkt en duikt en twittert
een juichend srie-srie doorklieft de luchten
vol gewirrelgewartel van buitenvluchten
omhoog en omlaag op en neer en tekeer
srie-srie! srie-srie! ik ben er weer!*

De gierzwaluw en de ontwikkelingen in Zimbabwe staan voor leven of dood. De gierzwaluw wordt door beperkte nestruimte bedreigd in zijn voortbestaan en de duisternis en onderdrukking heerst in Zimbabwe ten gevolge van dictatuur en armoede.

Zolang de gierzwaluw vliegt, leeft hij in volkomen vrijheid in de lucht over de grenzen van de werelddelen en onderdrukking.

Mijn thema voor deze expositie heb ik vertaald in "FLY OR DIE" de duisternis tegenover het lichtvolle perspectief. Het gierzwaluw kastje is een zwarte doods-kist geworden maar het wordt volledig overheerst door het oneindige perspectief in licht en vrijheid.

"GIERZWALUWEN"

"Zie, zie, zie,
 zie! zie! zie!
 zie!! zie!
 ! zie!!
 zie!!!"
 tieren de,
 zwaluwen,
 twee- driemaal
 drie,
 zwierende en
 gierende:
 "Niemand, die...
 die
 bieden den
 stiet ons zal!
 Wie, wie? wie??
 wie???"
 Piepende en
 kriepende,
 zwak en gezwind;
 haaiende en
 draaiende,
 rap als de
 wind;
 wiegende en
 vliegende,
 vlug op de
 vlerk,
 spoeien en
 roeien ze
 ringsom de
 kerk.
 Lege nu
 zweven ze, en
 geven ze
 bucht;
 hoge nu
 hemelt hun'
 vlerke, in de
 lucht:
 amper nog
 hore ik... en,
 die 'k niet en
 zie,
 lijvelijk
 zingen ze:
 "Wie??? wie?? wie?
 wie..."

Guido Gezelle, 25.5.1897

"SWIFTS"

"See, see, see,
 see! see! see!
 see!! see!! see!!
 see!!!"
 Hear these
 weeping swifts
 twice or thrice
 three
 sweeping and
 weeping there:
 "Do we see
 anyone
 we can't flee?
 We, we? we??
 we???"
 Peeping and
 cheeping,
 lithe and disciplined;
 wheeling and
 reeling
 as quick as the
 wind;
 lifting and
 drifting
 so swift on the
 wing,
 going and rowing
 round spires they
 swing.
 Down they are
 gliding, soon
 widening their
 flight;
 skyward are
 waving their
 wings in the
 height:
 scarcely I hear
 these....
 I no longer see,
 singing still
 vividly:
 "we??? we?? we?
 we..."
 see,see,see...

*(Vertaling: Paul Claes en
 Christine D'haen)*

Met mij, zullen er vast meer zijn, die voor dit kunstproject via Google op Swift ofwel Gierzwaluw gezocht hebben. En het volgende gevonden, bijvoorbeeld dat:

📍 Gierzwaluwen negen maanden van het jaar vliegen, zonder te landen.
 📍 Deze dieren bewegen zich dus bijna het hele jaar door in de lucht. Heel zeldzaam! deze vogels in hun broedtijd, een eenvoudig nest maken van spulletjes, die ze in de lucht tegenkomen.

📍 Vrucht en zaadpluis, draadjes, strootjes en veertjes, iepenzaadjes, soms zelfs bioscoopkaartjes, vlinders, waterjuffers, maar ook licht plastic van verpakkingsmateriaal, bijv. van snoepjes. Dit alles wordt met speeksel als "specie" tot een hard, rond nestje gevormd. Gierzwaluwen echter ook nesten van mussen of spreeuwen inpikken, als de plek ze welgevallig is.

📍 In dit geval heb ik een leeg nest van een merel gebruikt in het nestkastje

"Bestemming Bereikt". De vliegafstand Mutare – Haarlem zo'n 8.397 km. is en de gierzwaluw veelal niet sneller dan 35 km/h. vliegt, maar als het moet 120 km/h. kan halen. De routebeschrijving op Google Maps vermeldt een afstand van 15.195 km – ca. 213 uur (met de auto 8 à 9 dagen). Zoals ook door de transparante wanden op de ondergrond van dit nestkastje is te lezen. Met een opsomming van landen, door een mens te doorkruizen.

📍 In Noord- + Centraal Italië in de 14e eeuw "Gierzwaluwtorens" (soort duiventillen) als bewaarplaats voor vers vlees te vinden waren. En als "voorloper van de bio-industrie", in Toscane e.o. tot na de Eerste Wereldoorlog volop in bedrijf. Vogelpasteitje e.d. zijn nog op het platteland van Zuid Europa op het menu te vinden.

📍 Het hele Middelandse zeegebied bekend staat om de vogeljacht.

📍 Uiteindelijk elk jaar hetzelfde nest wordt bewoond, mits deze niet is verdwenen door de sloop, renovatie van oude panden, het gebruik van glas, beton en kunststof in nieuwbouwwijken. Want dat is de grootste bedreiging voor de gierzwaluw. De vermindering van nestgelegenheid!

"BESTEMMING BEREIKT ?!"

Vanuit je roots/afkomst
de poging tot ontsnappen

Stedenband Haarlem - Mutare bestaat dit jaar 20 jaar en heeft dit project opgezet in samenwerking met KZOD, om te laten zien hoe kunst en cultuur een verbinding vormen met maatschappelijke doelen. De gierzwaluw staat niet alleen symbool voor de stedenband Haarlem - Mutare, maar ook voor sociaal-maatschappelijke zaken zoals migratie, burgerschap, autochtoon/allochtoon en ontwikkelingssamenwerking. De gierzwaluw trekt elk jaar in het voorjaar van Zimbabwe en omliggende landen naar Europa en grote delen van Azië, Midden-Oosten tot in Marokko. De trek begint rond half april en het broedseizoen duurt tot ongeveer half juni.

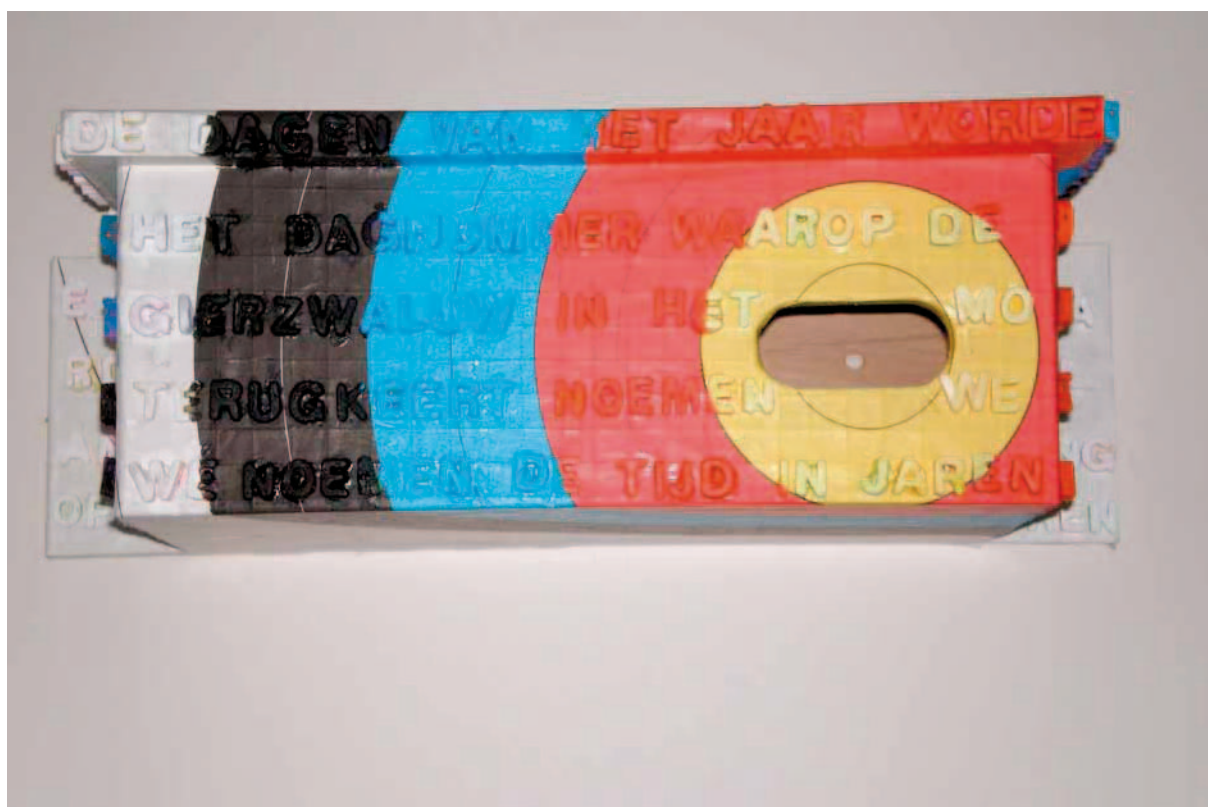

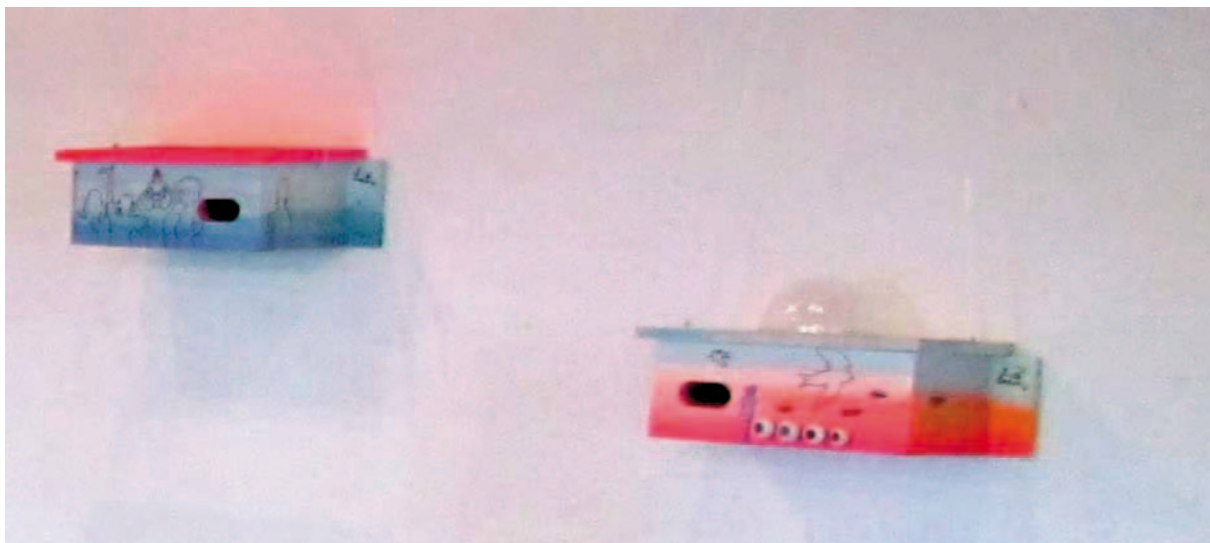
De trek heb ik vertaald door de contour Zimbabwe op het onderste deel van mijn object zichtbaar te maken door middel van draden. De draden vormen de verbinding en visualiseren de trek van de gierzwaluw naar de verspreide broedgebieden en weer terug in de zomer naar het overwinteringsgebied.

De stedenband is verbeeld door de rode, rechte verbinding van Mutare met Haarlem. Waar hij eindigt in het invlieggat aan de voorzijde van de nestkast.

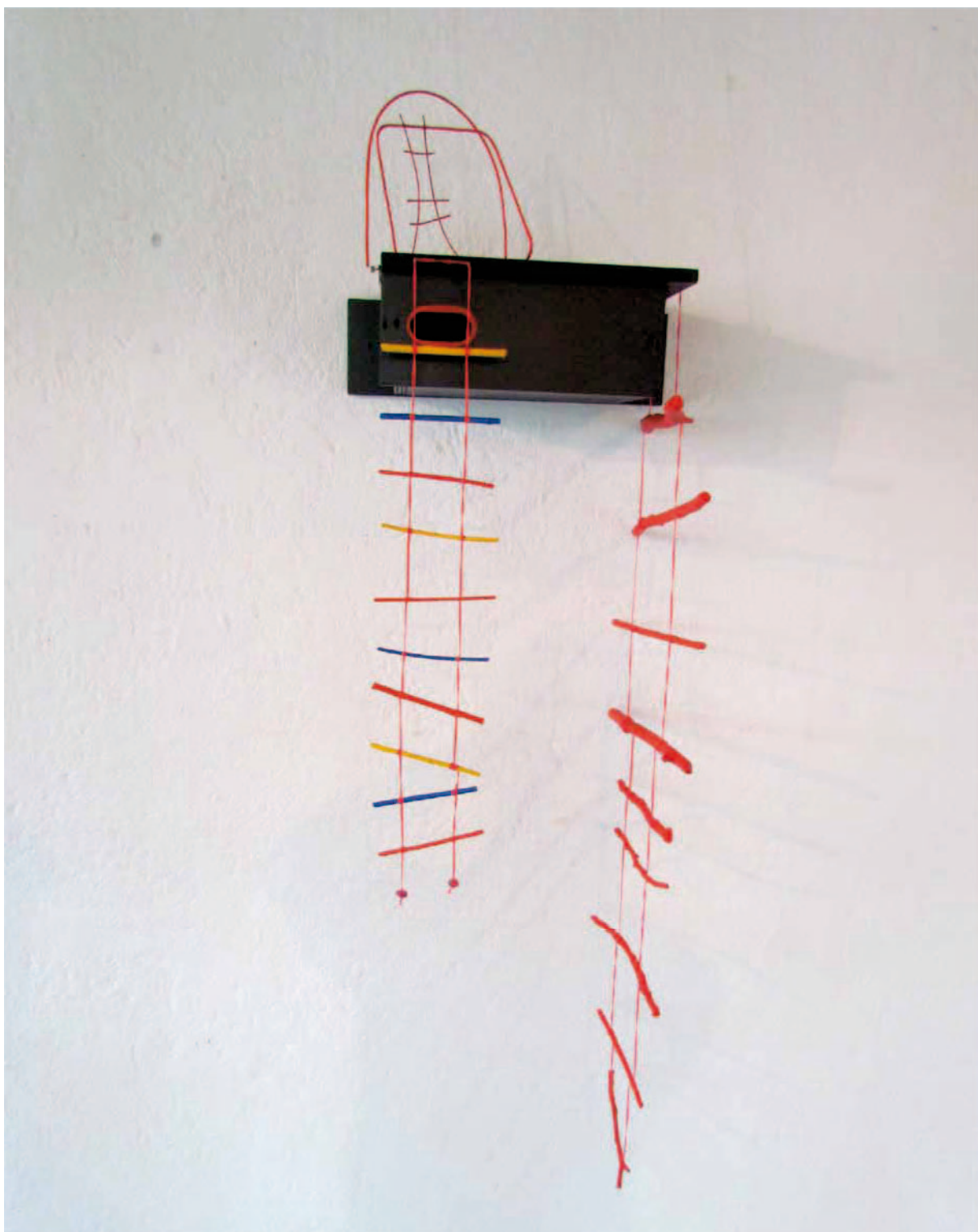
Stedenband Haarlem - Mutare wil voor de vogels meer broedplaatsen maken door een groot aantal nestkasten verspreid op te hangen.

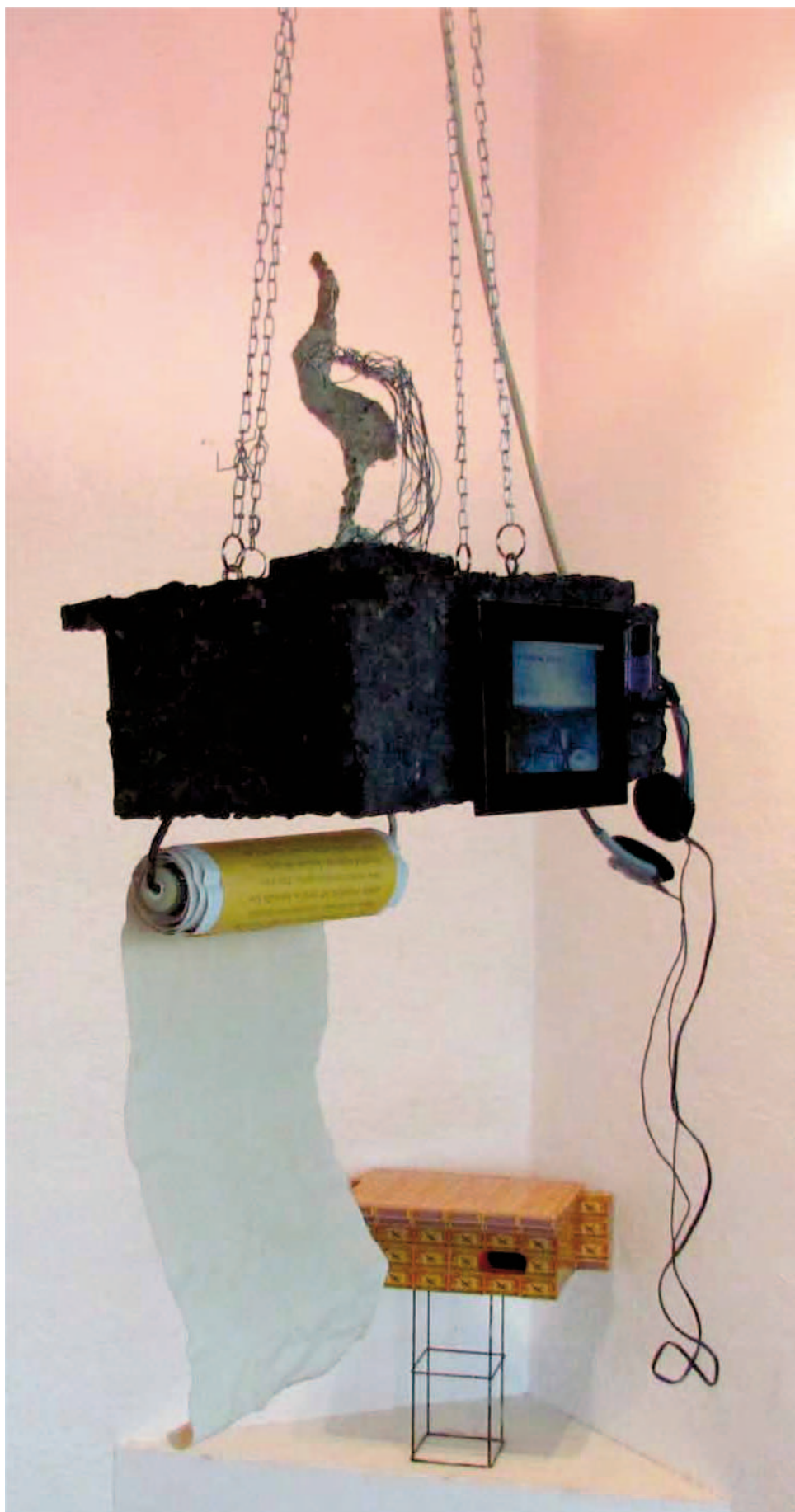

DE WAAG
E X P O S I T I E S

kz
ood

vanooijen
Accountants en Belastingadviseurs

DIT PROJECT WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT
DOOR FINANCIËLE BIJDRAGEN VAN DE GEMEENTE
HAARLEM, HET PRINS BERNHARD CULTUURFONDS
EN DE RUIGROKSTICHTING